

АКТ
лісопатологічного обстеження лісових насаджень по
Висоцькому надлісництві філії «Поліський лісовий офіс» ДП «Ліси України»
на доцільність проведення в них суцільних санітарних рубок

«08» грудня 2025 року

селище Висоцьк
Сарненський район
Рівненської області

На пропозицію Висоцького надлісництва Філії «Поліський лісовий офіс» ДП «Ліси України» лист №13992/34.4.1-2025 від 26.11.2025 року, згідно з наказом №1589/34.4.1-2025 від 22.09.2025 року, про створення комісії для проведення обстеження насаджень на доцільність призначення суцільних санітарних рубок (далі – ССР) та згідно з вимогами «Санітарних правил в лісах України», затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 27 липня 1995 р. № 555 (далі - СПЛУ) нами, комісією в складі: головного спеціаліста відділу мисливського господарства, охорони та захисту лісів Північно-Західного міжрегіонального управління лісового та мисливського господарства Антона СТЕЛЬМАХА, провідного інженера – лісопатолога сектору моніторингу стану лісових насаджень філії «Рівнелісозахист» ДСЛП «Київлісозахист» Руслана МАЦЕЛИКА, провідного інженера - лісопатолога нагляду, обліку і прогнозу філії «Рівнелісозахист» ДСЛП "Київлісозахист" Тамари МАЦКОВОЇ, провідного інженера - лісопатолога нагляду, обліку і прогнозу філії «Рівнелісозахист» ДСЛП "Київлісозахист" Вікторії ОРЕШКО, начальника Висоцького надлісництва філії «Поліський лісовий офіс» ДП «Ліси України» Михайла САЛВОНІКА, помічника начальника Висоцького надлісництва філії «Поліський лісовий офіс» ДП «Ліси України» Олександра ШАНЬКА, провідного інженера охорони і захисту лісів філії «Поліський лісовий офіс» ДП «Ліси України» Володимира ХОМИЧА, інженера лісового господарства I категорії філії «Поліський лісовий офіс» ДП «Ліси України» Дмитра ЮХНЕВИЧА, та лісничих Висоцького надлісництва філії «Поліський лісовий офіс» ДП «Ліси України», а саме: лісничого Більського лісництва Сергія ЖАКУНА, помічника лісничого Золотинського лісництва Віктора СЕРКО, лісничого Річицького лісництва Віталія САЛЬНИКОВА, в.о. лісничого Дібрівського та лісничого Олександрівського лісництва Сергія ГАЛУШКО, лісничого Острівського лісництва Романа ТАШЛІКОВИЧА, головного спеціаліста відділу відносин екології та благоустрою Ярослава ЛЕГКОГО, заступника сільського голови з питань діяльності виконавчих органів Миляцької сільської ради Володимира ПЕРЕПЕЛИЦІ, землевпорядника Зарічненської селищної ради Віталія ПОЛЮХОВИЧА, було проведено лісопатологічне обстеження лісових насаджень Висоцького надлісництва філії «Поліський лісовий офіс» ДП «Ліси України» на предмет призначення в них суцільних санітарних рубок у відповідності до пункту 30 СПЛУ на 2025 рік.

Таксаційна характеристика (всі лісництва,) згідно з матеріалами базового лісовпорядкування 2019 року станом на 01.01.2020 року:

У відповідності до пункту 5 абзацу 10 СПЛУ, повідомлення про появу ознак погіршення санітарного стану лісових насаджень представлено.

Пробні площі в обстежених насадженнях закладались по всій площі запланованих рубок шляхом перелікової таксації (площа пробної площі, відповідає фактичній площі лісосіки).

Дібрівське лісництво

Квартал 33, виділ 44, площа виділу 2,4 га (**в рубку кв. 33, вид. 44(1), площа 0,6 га**), склад 10Сз, вік 61 рік, повнота 0,60, ТЛУ – А2С, бонітет 2, середня висота 19 м., середній діаметр 22 см., експлуатаційні ліси, 220 м³/га. Повідомлення про погіршення санітарного стану насадження представлено.

Квартал 37, виділ 30, площа виділу 2,6 га (**в рубку кв. 37, вид. 30(2), площа 0,9 га**), склад 9Сз1Бп, вік 70 років, повнота 0,50, ТЛУ – А2С, бонітет 2, середня висота 21 м., середній діаметр 26 см., експлуатаційні ліси, 200 м³/га. Повідомлення про погіршення санітарного стану насадження представлено.

Квартал 36, виділ 35, площа виділу 2,8 га (**в рубку кв. 36, вид. 35(1), площа 0,8 га**), склад 9Сз1Бп, вік 60 років, повнота 0,60, ТЛУ – А2С, бонітет 1, середня висота 22 м., середній діаметр 22 см., експлуатаційні ліси, 250 м³/га. Повідомлення про погіршення санітарного стану насадження представлено.

Олександрівське лісництво

Квартал 18, виділ 21, площа виділу 10,0 га (**в рубку кв. 18, вид. 21(1), площа 1,0 га**), склад 10Сз, вік 51 рік, повнота 0,80, ТЛУ – В2ДС, бонітет 1, середня висота 19 м., середній діаметр 22 см., експлуатаційні ліси, 300 м³/га. Повідомлення про погіршення санітарного стану насадження представлено.

Мутвицьке лісництво

Квартал 43, виділ 60, площа виділу 1,3 га (**в рубку кв. 43, вид. 60(1), площа 1,0 га**), склад 10Сз, вік 70 років, повнота 0,30, ТЛУ – В2ДС, бонітет 1, середня висота 23 м., середній діаметр 32 см., експлуатаційні ліси, 160 м³/га. Повідомлення про погіршення санітарного стану насадження представлено.

Острівське лісництво

Квартал 7, виділ 27, площа виділу 0,8 га (**в рубку кв. 7, вид. 27, площа 0,8 га**), склад 10Сз+Дз+Бп, вік 65 років, повнота 0,55, ТЛУ – В2ДС, бонітет 1А, середня висота 25 м., середній діаметр 26 см., експлуатаційні ліси, 300 м³/га. Повідомлення про погіршення санітарного стану насадження представлено.

Квартал 8, виділ 6, площа виділу 2,7 га (**в рубку кв. 8, вид. 6(2), площа 0,7 га**), склад 9Сз1Ос+Бп, вік 65 років, повнота 0,7, ТЛУ – В3ДС, бонітет 1, середня висота 24 м., середній діаметр 30 см., захисні ліси, 360 м³/га. Повідомлення про погіршення санітарного стану насадження представлено.

Квартал 8, виділ 23, площа виділу 8,6 га (**в рубку кв. 8, вид. 23(2), площа 0,7 га**), склад 10Сз, вік 55 років, повнота 0,8, ТЛУ – В2ДС, бонітет 1, середня висота 21 м., середній діаметр 26 см., захисні ліси, 340 м³/га. Повідомлення про погіршення санітарного стану насадження представлено.

Квартал 43, виділ 23, площа виділу 17,0 га (**в рубку кв. 43, вид. 23(2), площа 0,5 га**), склад 5Влч4Бп1Сз, вік 55 років, повнота 0,65, ТЛУ – В4ДС, бонітет 2, середня висота 21 м., середній діаметр 22 см., захисні ліси, 210 м³/га. Повідомлення про погіршення санітарного стану насадження представлено. В даному насадженні натурні таксаційні показники згідно матеріалів відводу не співпадають з матеріалами базового лісовпорядкування (по складу насадження, середній висоті, діаметру та запасу деревини). Акт виявлення розбіжності по матеріалах лісовпорядкування представлено.

При проведенні обстеження встановлено, що основною причиною всихання даних насаджень є ураження **стовбуровими шкідниками**. Сухостійні і всихаючі дерева сосни заселені, а в більшій частині відпрацьовані комплексом стовбурових шкідників (при відлущенні відмерлої кори чітко видно ознаки життєдіяльності стовбурових шкідників, а саме маточні та личинкові ходи, шлюбні камери, льотні отвори, а також продукти життєдіяльності, тощо). На підстилці ділянок було виявлено значну кількість опалих пагонів сосни, що свідчить про заселення дерев малим і великим сосновими лубоїдами. На дуже ослаблених деревах наявні ознаки заселення вищезгаданих шкідників, льотні отвори, V - VI категорія стану дерев сосни повністю відпрацьовані комплексом стовбурових шкідників. Осередки стовбурових шкідників виявлені, на них складені повідомлення про погіршення санітарного стану.

При обстеженні було встановлено, що повнота даних насаджень після умовної рубки призведе до зменшення повноти насаджень згідно встановленого показника у відповідності до пункту 27 СПЛУ, тому насадження потребують ССР. Рубки необхідно провести протягом 2025 року.

Згідно матеріалів пробних площ обов'язковому вирубуванню підлягає відповідно 24-52 % запасу деревини.

Спеціалістам Висоцького надлісництва, при виявленні нових осередків шкідників у лісових насадженнях, в найкоротші термін проектувати проведення заходів з поліпшення санітарного стану лісів.

Річицьке лісництво

Квартал 10, виділ 23, площа виділу 3,6 га (**в рубку кв. 10, вид. 23(2), площа 1,0 га**), склад 8Сз2Бп, вік 50 років, повнота 0,75, ТЛУ – АЗС, бонітет 1, середня висота 20 м., середній діаметр 26 см., експлуатаційні ліси, 230 м³/га. Повідомлення про погіршення санітарного стану насадження представлено.

Квартал 18, виділ 14, площа виділу 1,4 га (**в рубку кв. 18, вид. 14(1), площа 0,6 га**), склад 7Сз3Бп, вік 65 років, повнота 0,45, ТЛУ – ВЗДС, бонітет 1, середня висота 24 м., середній діаметр 30 см., експлуатаційні ліси, 190 м³/га. Повідомлення про погіршення санітарного стану насадження представлено.

Лісові насадження було пошкоджено внаслідок аварії та стихійного лиха – буреломами та вітровалами, внаслідок сильних поривчастих вітрів, які пройшли в лісових масивах Висоцького надлісництва.

В насадженнях, що обстежуються спостерігається значна частина дерев різних порід зі зламаними навіпіл стовбурами і обламаними кронами (з відхиленням стовбура більш ніж на 30 градусів від вертикальної осі) та хмизу, за рахунок чого створюється велика захаращеність. У відповідності до пункту 16 СПЛУ, у насадженнях, пошкоджених вітром і внаслідок аварій та стихійного лиха, в першу чергу для рубки призначаються дерева з поваленими чи зламаними стовбурами.

Також відмічається, що наявні дерева, які не відносяться до жодної з категорій технічної придатності, тобто в насадженнях накопичується неліквідна деревина.

При обстеженні було встановлено, що повнота насаджень після умовної рубки, призведе до зменшення повноти насаджень нижче встановленого показника, у відповідності до пункту 27 СПЛУ, тому насадження потребують ССР. Дані рубки необхідно провести протягом 2025 року.

Згідно матеріалів пробних площ обов'язковому вирубуванню підлягає відповідно 45-47 % запасу деревини.

Більське лісництво

Квартал 5, виділ 35, площа виділу 3,0 га (в рубку кв. 5, вид. 35(2), площа 0,7 га), склад 10Сз+Бп, вік 105 років, повнота 0,50, ТЛУ – АЗС, бонітет 3, середня висота 21 м., середній діаметр 32 см., захисні ліси, 190 м³/га. Повідомлення про погіршення санітарного стану насадження представлено. *Акт про лісову пожежу представлено.*

Квартал 9, виділ 19, площа виділу 6,9 га (в рубку кв. 9, вид. 19(1), площа 0,3 га), склад 7Сз3Бп, вік 49 років, повнота 0,70, ТЛУ – ВЗДС, бонітет 1, середня висота 18 м., середній діаметр 24 см., експлуатаційні ліси, 200 м³/га. Повідомлення про погіршення санітарного стану насадження представлено. *Акт про лісову пожежу не надавався.*

Квартал 12, виділ 52, площа виділу 2,2 га (в рубку кв. 12, вид. 52(1), площа 1,0 га), склад 10Сз+Бп, вік 80 років, повнота 0,60, ТЛУ – ВЗДС, бонітет 2, середня висота 21 м., середній діаметр 30 см., експлуатаційні ліси, 250 м³/га. Повідомлення про погіршення санітарного стану насадження представлено. *Акт про лісову пожежу не надавався.*

Золотинське лісництво

Квартал 24, виділ 31, площа виділу 0,6 га (в рубку кв. 24, вид. 31, площа 0,6 га), склад 10Сз+Бп, вік 87 років, повнота 0,70, ТЛУ – АЗС, бонітет 3, середня висота 21 м., середній діаметр 26 см., експлуатаційні ліси, 275 м³/га. Повідомлення про погіршення санітарного стану насадження представлено. *Акт про лісову пожежу не надавався.*

Квартал 24, виділ 32, площа виділу 0,3 га (в рубку кв. 24, вид. 32, площа 0,3 га), склад Загибле насадження, Сз, ТЛУ – АЗС, бонітет 2, експлуатаційні ліси, 150 м³/га. Повідомлення про погіршення санітарного стану насадження представлено. *Акт про лісову пожежу не надавався.*

Насадження практично повністю всохли та втратили технічну якість деревини внаслідок пошкодження **лісовою пожежею**. Насадження першочергово потребують поліпшення санітарного стану так, як є осередками розмноження стовбурових шкідників.

Під час обстеження встановлено, що насадження втратили свої лісогосподарські та захисні властивості. Являються біологічно нестійкими з нерівномірною повнотою. Кореневі лапи та кореневі шийки дерев з ознаками обпалу (в окремих випадках більше 3/4 периметра стовбура), висота нагару сягає від 0,5 до 2,5 метрів.

Сухостійні і всихаючі дерева сосни заселенні, а в більшій частині відпрацьовані комплексом стовбурових шкідників (при відлушенні відмерлої кори чітко видно ознаки життєдіяльності стовбурових шкідників, а саме маточні та личинкові ходи, шлюбні камери, льотні отвори, а також продукти життєдіяльності, тощо). На підстилці ділянок було виявлено значну кількість опалих пагонів сосни, що свідчить про заселення дерев малим і великим сосновими лубоїдами. На дуже ослаблених деревах наявні ознаки заселення вищезгаданих шкідників, льотні отвори, V - VI категорія стану дерев сосни повністю відпрацьовані комплексом стовбурових шкідників.

При обстеженні було встановлено, що повнота даних насаджень після умовної рубки призведе до зменшення повноти насаджень згідно встановленого показника у відповідності до пункту 27 СПЛУ, тому насадження потребують ССР. Рубки необхідно провести протягом 2025 року.

Згідно матеріалів пробних площ обов'язковому вирубуванню підлягає відповідно 32-80 % запасу деревини.

Висновки та пропозиції:

1. Обстежені насадження створюють незадовільний санітарний стан, деревина втрачає свої технічні якості, проходить розповсюдження стовбурових шкідників.

2. Для наведення належного санітарного стану, з метою запобігання розповсюдження шкідників та хвороб лісу, недопущення втрат технічної якості деревини провести суцільні санітарні рубки на площі – **11,5 гектарів.**

3.3 метою обмеження негативного впливу на стан лісів та їх відтворення на кожен ділянку, до початку рубки, скласти карту технологічного процесу розроблення лісосік, яка з урахуванням конкретних умов повинна відображати природоохоронні (запобігання ерозії ґрунтів, збереження підросту тощо), лісівничі та організаційні вимоги.

4. Рубки провести згідно вимог з вимогами СПЛУ.

5. В осередках стовбурових шкідників проводити рубки відповідно до термінів та норм передбачених СПЛУ, заготовлену деревину вивозити в максимально стислі терміни, а за неможливості термінового вивезення корувати, лісосічні залишки утилізувати.

6. Очистку лісосіки від порубкових залишків провести дотримуючись правил пожежної безпеки в лісі.

7. На зрубках провести лісокультурні заходи згідно з типами лісорослинних умов, з дотриманням вимог «Правил відтворення лісів» затверджених постановою КМУ від 01.03.2007 р. №303. В комплексі стовбурових шкідників створити лісові культури, які запобігатимуть подальшому їх розповсюдженню, тобто вирощування біологічно стійких насаджень.

8. Лісовій охороні Висоцького надлісництва вести лісопатологічний моніторинг за санітарним станом насаджень, своєчасно виявляти осередки прояву і поширення шкідників та хвороб, і в першу чергу під час проведення ССР, вживати додаткові заходи до запобігання їх поширенню та зростанню чисельності.

9. В ході лісопатологічного обстеження спеціалістами лісозахисту червонокнижних рослин та тварин не виявлено.

10. Спеціалістам Висоцького надлісництва, при виявленні червонокнижних рослин та тварин, діяти згідно чинного законодавства.

11. Лісопатологічне обстеження спеціалістами лісозахисту було проведене 02.12.2025р.

До акту додаються додатки:

- № 6 СПЛУ ;
- №7 СПЛУ ;
- планчики ділянок;

Акт складено в 4-х примірниках:

- 1-й: філії «Рівнелісозахист» ДСЛП «Київлісозахист»;

- 2-й: надлісництву;
- 3-й: Північно-Західному міжрегіональному управлінню лісового та мисливського господарства;
- 4-й: філії "Поліський лісовий офіс."

Акт підписали:

Головний спеціаліст відділу мисливського господарства, охорони та захисту лісів
Північно-Західного міжрегіонального управління лісового та мисливського господарства

Антон СТЕЛЬМАХ

Провідний інженер-лісопатолог
сектору нагляду, обліку і прогнозу
філії «Рівнелісозахист» ДСЛП «Київлісозахист»

Тамара МАЦКОВА

Провідний інженер-лісопатолог
сектору моніторингу стану лісових насаджень
філії «Рівнелісозахист» ДСЛП «Київлісозахист»

Руслан МАЦЕЛИК

Провідний інженер-лісопатолог
сектору нагляду, обліку і прогнозу
філії «Рівнелісозахист» ДСЛП «Київлісозахист»

Вікторія ОРЕШКО

Начальник Висоцького надлісництва
філії «Поліський лісовий офіс»
ДП «Ліси України»

Михайло САЛІВОНИК

Помічник начальника Висоцького надлісництва
філії «Поліський лісовий офіс»
ДП «Ліси України»

Олександр ШАНЬКО

Провідний інженер охорони і захисту лісів
філії «Поліський лісовий офіс»
ДП «Ліси України»

Володимир ХОМИЧ

Інженер лісового господарства I категорії
філії «Поліський лісовий офіс»
ДП «Ліси України»

Дмитро ЮХНЕВИЧ

Лісничий Більського лісництва

Сергій ЖАКУН

Лісничий Річицького лісництва

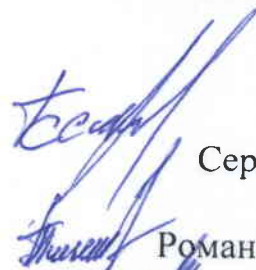
Віталій САЛЬНИКОВ

Помічник лісничого Золотинського лісництва

Віктор СЕРКО

В.о. лісничого Дібрівського та
Лісничого Олександрівського
лісництва

Сергій ГАЛУШКО

Лісничий Острівського лісництва

Роман ТАШЛІКОВИЧ

Лісничий Локницького лісництва

Віталій ШАХ

Головний спеціаліст відділу земельних
відносин екології та благоустрою

Ярослав ЛЕГКИЙ

Заступник сільського голови з питань
діяльності виконавчих органів
Миляцької сільської ради

Володимир ПЕРЕПЕЛИЦЯ

Землевпорядник Зарічненської
селищної ради

Віталій ПОЛЮХОВИЧ

Заступник голови Локницької
сільської ради з питань діяльності
органів виконавчої влади

Олена ШВАЙКО